

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю

(м. Харків, 8 квітня 2021 року)

ХНМУ
Харків
2021

Редакційна колегія:

В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов, І.В. Лещина, І.В. Завгородній,
А.О. Ніколаєва, І.В. Корнейко, К.В. Волошко, П.Д. Перцев.

А43 Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Харків, 8 квітня 2021 р.) / ред. кол.: В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов та ін. – Харків : ХНМУ, 2021. – 205 с.

РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ В ІНТЕРНАТУРІ З ФАХУ «АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ».....	143
<i>Некрасова Н.О., ТОВАЖНЯНСЬКА О.Л., КАУК О.І., МАРКОВСЬКА О.В.</i>	
УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНТЕРНІВ-НЕВРОПАТОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	144
<i>Некрашевич Т.В.</i>	
АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ КЛІНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	144
<i>Нескоромна Н.В., Чеботарьова С.О.</i>	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ.....	146
<i>Ніколаєва А.О., Кривошапка О.В., Федоров В.О., Якименко О.С.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	147
<i>Огоренко В.В., Шорніков А.В.</i>	
СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАДАЧ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ НА ТРЕТЬОМУ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	148
<i>Пантелесенко Л.В., Антоненко К.В., Косер К., Вінод Т.Я.</i>	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ НЕВРОЛОГІЇ ОЧИМА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....	149
<i>Панченко Г.Ю., Железнякова Н.М., Карпенко І.І., Зайченко О.Є., Просоленко К.О., Кліменко М.І., Фролова-Романюк Є.Ю.</i>	
РЕПОЗИТАРІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	150
<i>Пасієшвілі Л.М.</i>	
ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «СІМЕЙНА МЕДИЦИНА».....	152
<i>Петров Є.С., Іваницька Т.А., Козакевич О.Б., Треумова С.І.</i>	
ДИСТАНЦІЙНИЙ МЕТОД МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ДЕЯКІ ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИМОГИ ДО ВИКЛАДАЧА.....	153
<i>Petrova O.</i>	
ESP METHODOLOGY: INTERNATIONAL LEVEL OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE.....	155
<i>Петрусевич Т.В., Зубленко О.В.</i>	
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ПРИНЦИПИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ» НА ДОДИПЛОМНОМУ РІВНІ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ.....	156
<i>Holovanova I.A., Pluzhnikova T.V., Bielikova I.V., Liakhova N.O., Krasnova O.I., Bezborodko M.M.</i>	
ANALYSIS OF PROFESSIONAL VOICE DISORDERS IN TEACHERS.....	157
<i>Погоріла А.В., Шінкарук-Диковицька М.М., Ковальчук Л.О., Мунтян О.В.</i>	
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ НОВІТНІХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. М. І. ПИРОГОВА.....	159
<i>Потіха Н.Я., Ковалик О.С.</i>	
НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК КЛЮЧОВА ПАРАДИГМА ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ.....	160
<i>Romashkina O.A.</i>	
COMBINATION OF ONLINE CLASSES AND DISTANCE LEARNING DURING PRACTICAL CLASSES IN THE ELECTIVE COURSE "MATERIALS SCIENCE AND DENTAL EQUIPMENT".....	162
<i>Разумна А.Г., Каруник К.Д., Харківський В.С.</i>	
ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ЯК ЧИННИК ТА ПОКАЗНИК ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	162
<i>Рябова О.О., Кацута В.Є.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	164
<i>Рябушко О.Б., Єрошенко Г.А., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Шевченко К.В.</i>	
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ З ТОЧКИ ЗОРУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	164
<i>Ряснянський Т.А.</i>	
КІНЕЦЬ ЕПОХИ АНТИБІОТИКІВ.....	166
<i>Садовниченко Ю.О., М'ясоєдов В.В., Пастухова Н.Л.</i>	
МИСТЕЦТВО НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	167

2. Ждан В. М., Скрипніков А. М., Ішейкін К. Є., Потяженко М. М., Новіков В. М., Богиня Л. В. Інтернаціоналізація вищої медичної освіти – пріоритетний напрямок освітньої діяльності. «Світ медицини та біології», номер 2. 2013 р. С. 9–12.

3. Кульбашна Я. Інтернаціоналізація вищої медичної освіти: проблеми і перспективи / Я. Кульбашна // Вища освіта України. 2015. № 3. С. 59-64. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2015_3_10

4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/nsro_1221.pdf

5. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970–1980. Т. 4. С. 38.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ

Нескоромна Н.В., Чеботарьова С.О.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Зростання вимог до рівня підготовки фахівців-медиків висвітлили низку проблем щодо підвищення якості освіти та удосконалення теоретичної підготовки майбутніх лікарів[1, 2]. У зв'язку із пандемією непередбачуваною задачею став пошук новітніх форм та методів проведення навчального процесу, зокрема на кафедрі нормальної та патологічної клінічної анатомії людини ОНМедУ.

Однією із складових сучасної програми організації занять на кафедрі завжди був практично орієнтований вектор як під час практичних занять, так і під час самостійної роботи студентів. Застосування комп'ютерних та віртуальних технологій збагатили та корисно доповнили один одного, а також додали стійкої мотивації студентам щодо отримання міцних знань з дисципліни, значно полегшили вивчення досить об'ємного та складного матеріалу під час дистанційного навчання.

На жаль, держава майже не має можливостей постачання трупного матеріалу в учбовий процес, тому застосування сучасних інтерактивних технологій стає вкрай важливим та доцільним. Застосування інтерактивних технологій учбового процесу надає можливості більш повного та ефективного вивчення анатомії людини[3]. Для візуалізації анатомічних утворень, органів та систем використовується багатофункціональний високотехнологічний ATOMAGE TABLE MEDICAL (США). Робота із віртуальними анатомічними структурами дозволяє вивчити основи морфології: опис форми, топографію, будову, кровопостачання та іннервацію; розглянути в 3D проекції локалізацію органів, дослідити їх положення в суцільній єдності із функціонуванням. Також дуже зручним є можливість поверхневого, пошарового та глибокошарового огляду людського тіла у різних проекціях та площинках. Доцільне використання практичних навичок інтенсифікує засвоєння предмету, підвищує зацікавленість студентів, полегшує вивчення морфологічних структур, сприяє формуванню компетенцій, допомагає більш ретельно самостійно вивчити навіть досить складні складові предмету.

Запровадження нових технологій необхідно також для підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу кафедри та при удосконаленні знань лікарів-інтернів.

Для підвищення об'єктивності оцінювання учбових досягнень студентів, важливими складовими також стало використання електронного журналу, що має наступні переваги:

- завдяки комп'ютерній програмі значно скорочується час на формування, заповнення, підрахунок середнього балу успішності студентів як на кожному занятті так і за весь рік в цілому;
- інтернет доступність в будь-який час;
- висока надійність та ефективність.

У подальшій перспективі для підвищення рівня підготовки кваліфікованих фахівців великого значення набуває комплексне використання теоретичних, практичних та наукових технологій навчання, які є інноваційними і взаємодоповнюючими. Завдяки цим технологіям на кафедрі нормальної та патологічної клінічної анатомії відбувається базисна підготовка спеціалістів високого професійного рівня, здатних в майбутньому досягти належного ступеню майстерності.

Література

1. Епішева С.М., Венгер Г.Ю. Використання комп'ютерної техніки для підвищення якості навчання студентами медичних вузів за курсом «очні хвороби» // Проблеми педагогіки вищої медичної освіти у вузах України: Збірник праць. – Одеса, 2017. – С. 90–91.

2. Рождественський Ю.В. Підвищення якості навчання за допомогою віртуальних наочних посібників. // Науково-методичний збірник «Проблеми освіти», 2010. – Вип.22. – С. 90–94.

3. Custer T. Michael K. The utilization of the anatomage virtual dissection table in the education of imaging science students. J Tomogr Simul.2015;1:102

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

*Ніколаєва А.О., Кривошапка О.В., Федоров В.О., Якименко О.С.
Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна*

Вступ. Сучасна освіта, в тому числі і медична, в даний час відчуває небувалі труднощі, викликані зростаючою захворюваністю через нову коронавірусну інфекцію. Труднощі пов'язані в першу чергу з тим, що більшість вишів України та всього світу, перейшли на дистанційний режим роботи. Таким чином, освітні організації, а особливо викладачі зіткнулися з незнайомою ситуацією, і багато хто не знає, як в цих нових умовах підтримувати учнів, дотримуватися навчального плану та готувати здобувачів освіти до майбутніх іспитів.

На сьогодні стрімкий розвиток комп'ютерних технологій, різноманітного програмного забезпечення надає дуже широкі можливості для підвищення ефективності навчання. Використання інноваційних ІТ технологій сприяє удосконаленню освітнього процесу в вищих навчальних закладах.

Основна частина. На сьогоднішній день існує багато рішень для систем дистанційного навчання в вишах України, відмінних технічними можливостями, наявністю і рівнем складності різних функціональних компонентів, наприклад Oracle, IBM, WebCT, e-Learning та засоби Open Source: ATutor, MOODLE, Claroline, Dokeos тощо. На сьогодні однією з популярних систем дистанційного навчання є Moodle – безкоштовна система електронного навчання. Це відкритий веб-додаток, на базі якого можна створювати спеціалізовану платформу яка надає викладачам, здобувачам освіти та адміністраторам дуже різноманітний набір інструментів для сучасного дистанційного навчання. Ця система має відкритий системний код, тому її легко змінювати за допомогою додаванням різноманітних плагінів, що дозволяє викладачам, модераторам та адміністраторам активно використовувати усіляке стороннє програмне забезпечення для сучасного дистанційного навчання. Платформа Moodle підтримує міжнародні стандарти обміну навчальними матеріалами: SCORM і AICC. Завдяки цьому можна впроваджувати електронні курси від різних ІТ компаній; має безліч інструментів для створення електронних курсів. Ця платформа надає можливість вільно завантажувати відео-лекції, вебінари, прикріплювати файли, тестові завдання та багато іншого. Система Moodle забезпечує комунікаційну взаємодію всіх учасників освітнього процесу в вищих навчальних закладах. Використання ІТ технологій дозволяє здобувачам освіти будувати свою стратегію вивчення навчальної дисципліни та сприяє не тільки засвоєнню ними знань, навичок, умінь та форм професійної поведінки, а й формуванню певної структури особистісних якостей.

Висновки. Таким чином, платформу Moodle можна розглядати як спеціально організовану навчальну діяльність, що сприяє розвитку компетенцій здобувачів освіти, перш за все, розвиток аналітичних, проєктувальних, комунікативних здібностей (готовність до пошуку, створення та застосування нововведень в освітньому процесі, здатність здійснювати взаємодію в інтерактивному режимі, застосовувати індивідуалізовані та особистісно орієнтовані технології та методики навчання), а інтеграція традиційних та сучасних дистанційних технологій в організації навчального процесу у вищих навчальних закладах дозволяє зробити більш ефективним якість навчального процесу в цілому.

Література

1. Кухаренко В. М. Про систему дистанційного навчання у відкритому дистанційному курсі. Інформаційні технології в освіті. 2012. № 11. С. 32–42.

2. Грушина І.В. Теоретичні та методологічні основи використання дистанційних технологій в контексті змішаного навчання / І.В. Грушина // Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – Вип. 10 (1). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – С. 28–34.